

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И
НАУКИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**
**КЫРГЫЗСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ им. Ж.БАЛАСАГЫНА**

**ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ
ФАКУЛЬТЕТ**

МАТЕРИАЛЫ
IV-ой Международной научно-практической
конференции «Актуальные проблемы теории и
практики подготовки педагогических кадров»

Бишкек - 2019

• билим алуу процессинде аны каражаттар менен камсыздоо, биринчи кезекте маалыматтык-компьютердик технологияны кенен пайдаланууну, аны аралыктан билим алууга колдонуу ишмердүүлүгүн калыптандыруу.

• студенттин алган билимин акыйкат аныктоо, предметтик компетенциянын калыптанган деңгээлин (колдонмо математиканы кесибине колдоно билүү деңгээли) белгилөө, өзүн өзү баалоого үйрөтүү.

Колдонмо математика курсун кесипке багыттап окутуу технологиясын ишке ашырууда бир сабакты мисал катары көрсөтүүгө болот. Ал үчүн колдонмо математика курсундагы «Сызыктуу алгебра» бөлүмүндөгү «Көп белгисиздүү маселелерди чыгаруу же Сызыктуу теңдемелер системасын чыгаруу (математикалык модели)» деген бир теманы алалы жана бул сабакты өтүүнүн технологиясын көрсөтөлү.

Биринчиден, берилген темага (математикалык моделге) келтириле турган кесиптик маселени алабыз, мисалы: үч фермер жүгөрү, буудай өстүрүшөт жана бир нечеден уй кармашат. Алар биргелешкен чарба түзүшүп, күзүндө эгиндерин жана уйдун этин чогултуп (көлөм чоң болсо бачым сатылат), ар бирин бирдей баага оптом саталы деп макулдашышты. Эгерде *биринчинин кошкону* - 30т.б., 50т.ж., 40т.эт, экинчиси - 20т.б., 60т.ж., 50т.эт, - , үчүнчүсү - 50т.б., 20т.ж., 30т.эт, - өндүрүп кошкон болсо жана алар үчүн биринчиси - 161миң, экинчиси - 188 жана үчүнчүсү - 133 миң акча бирдигин короткон болсо, анда алар алар өндүргөн продукцияларын кандай баалар менен сатышат (*алдын ала эсептөө*).

Чыгаруу. Маселенин шартына жараша аны математика тилине которолу (матмоделин түзөлү). Эгерде x -, y -? и z -? биринчи, экинчи жана үчүнчү продукциянын баалары десек, анда 1- фермер үчүн $30x+50y+40z = 161$, 2- фермер үчүн $20x+60y+50z = 188$; 3 - фермер үчүн $50x+20y+30z = 133$ математика тилиндеги туюнтманы (*теңдемени*), аларды бир топ кылып жазсак төмөнкү туюнтмасын (*система деп атайбыз*) алабыз, б.а.

$$\begin{cases} 30x + 50y + 40z = 161 \\ 20x + 60y + 50z = 188 \\ 50x + 20y + 30z = 133 \end{cases}$$

Бул үч белгисиздүү үч теңдемелин тобу (системасы) деп аталат. Аны аныктагычтар методу (*аны тапкан Крамер*) менен чыгарууну студенттерге көрсөтөбүз, ал өтө жөнөкөй, анткени ал арифметикалык эсептөөлөрдүн жардамы менен эле жүргүзүлөт. *Маселенин жообу - 0.7, 0.4; жана 3 миң акча бирдиги.*

Кесиптик-практикалык бул маселени программалык материалды, негизги курсту окутууда колдонуу менен, аны чыгаруу учурунда мектеп курсундагы арифметикалык сандардын үстүнөн аткарылуучу алты амалды (*алуу, кошуу, көбөйтүү, бөлүү, даражага көтөрүү, тамырдан чыгаруу*) кайталоо, эске салуу жагдайы дагы чечилет [5]. Мындай окутуу «*Үчилтик – бир бүтүн окутуу технологиясы*» деп аталат, б.а. ар сабакта алынган кесиптик маселе, ал маселени программалык материал - матмоделди колдонуу менен чыгарууну үйрөтүү жана унутулган мектеп материалдарын реабилитация маселелери бир бүтүн катары чечилет. Ушундай технологияны колдонуу менен студенттердин предметтик компетенциясын калыптандырууга жетишүү боло тургандыгы окуу процессиндеги практикада негизделип келе жатат деп белгилөөгө болот.

Адабияттар:

1. Бекбоев И.Б. Инсанды багыттап окутуу технологиясынын теориялык жана практикалык маселелери. -Бишкек: Педагогика, 2003. -305 б.
2. Гнеденко Б.В. Математика и математическое образование в современном мире. - М.:Просвещение, 1985. -191 с.
3. Кудрявцев Л.Д. Мысли о современной математике и ее изучении. -М.: Наука, 1987. -189 с.
4. Пиотровский Р.Г. и др. Математическая лингвистика. -М.: Высшая школа, 1977. - 347 с.
5. Шикин Е.Г., Шикина Г.А. Гуманитариям о математике. -М.: Агар, 1999, 327с.

Бекалай Н.К., Усенбекова А.Е.

Казахский национальный университет им. Аль-Фараби

СИНЕРГЕТИЧЕСКИЙ ПОДХОД В ТЕХНИЧЕСКОМ ОБРАЗОВАНИИ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН

КАЗАКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ТЕХНИКАЛЫК БИЛИМ БЕРҮҮДӨГҮ СИНЕРГЕТИКАЛЫК МАМИЛЕ

SYNERGETIC APPROACH IN TECHNICAL EDUCATION IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Аннотация: Синергетическая методология направлена на изучение студентами методов для понимания и развития индивидуальной познавательной и творческой деятельности человека. Синергетика, или теория самоорганизации, сегодня представляется одним из наиболее популярных и перспективных междисциплинарных подходов. Если система находится в неравновесном состоянии, то вблизи особых критических точек - точек бифуркации нелинейная система, в том числе и система обучения и формирования

НАШИ АВТОРЫ:

1. Аалиева Ш.К., филос.и.к., Ж.Баласагын ат. Кыргыз улуттук университетинин профессору.
2. Абасбекова З. Ж.Баласагын атындагы КУУнун педагогикалык факультетинин магистранты
3. Абдималик кызы Н. ОшМУнун магистри, e-mail:nurzhanke93@mail.ru.
4. Абдрахманова А.М. Ош МУнун магистри.
5. Абдымомунова Г.А., п.и.к., доцент, Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университети.
6. Абдыбалиева К. п.и.к., доцент, И.К. Ахунбаев атындагы Кыргыз мамлекеттик медициналык академиясы.
7. Абдырасулова Э.К. И.К.Ахунбаев ат. Кыргыз мамлекеттик медициналык академиясы.
8. Абдуманалова З.З., к. филол. н., доцент, Ысык-Кульский государственный университет им. К.Тыныстанова.
9. Абдулазимов У.А., п.и.к.,доцент, Ош мамлекеттик юридикалык институту.
10. Абдуллаев С.Н. д.филол.н., профессор, Ысык-Кульский государственный университет им. К.Тыныстанова.
11. Абыласынова Г.И., к.филол.н., доцент, Ысык-Кульский государственный университет им. К.Тыныстанова. gulaim-svet@mail.ru
12. Аблабекова Ч. А. к.ф.-м.н., доцент института новых информационных технологий КГУСТА им. Н.Исанова.
13. Аденова Б.Т. п.и.к., доцент ИГУ им. К.Тыныстанова
14. Адылбек кызы Г. п.и.к., профессор, Ж.Баласагын атындагы КУУ, adylbekkyzy76@mail.ru
15. Алиев Шаршеналы, п.и.д., профессор,И.Арабаев ат. КМУ, e-mail:alidoc2010@mail.ru.
16. Айдралиева А. А., ст. преп. КНУ им. Ж.Баласагына alimana82@mail.ru.
17. Акбар уулу Д. аспирант, Кыргызская государственная академия физической культуры и спорта.
18. Акбембетова А.Е. к.п.н., доцент Казахского университета международных отношений и мировых языков им. Аблай хана.
19. Акитай Б.Е. докторантка специальности 6D011000-Физика, КазНПУ им. Абая, г. Алматы, Казахстан.
20. Акматов Н. А., Кыргыз мамлекеттик дене-тарбия жана спорт университети.
21. Алимбеков А. п.и.д., профессор, Кыргыз-Турк "Манас" университети академиясы E-mail: akmatov-71@mail.ru.
22. Алыбаева К.Б., ст.преп. КНУ им. Ж.Баласагына.
23. Алымбаева Б.Б. ага илимий кызматкер, Кыргыз билим берүү академиясы.
24. Аманжолова Н.А. м.п.н., преподаватель Казахский национальный женский педагогический университет
25. Аманова Р.Т., Kazakh-Russian Medical University of Almaty.
26. Анарбекова Н.А. окутуучу, К.Тыныстанов атындагы БМУ
27. Арысбаева А.С., докторант, Казахский Национальный педагогический университет им. Абая, e-mail: aika77777@mail.ru.
28. Асаналиев М.К., д.п.н., профессор, Кыргызский государственный технический университет им. И.Раззакова.
29. Асаналиева Ч.Н., ага окутуучу, Ж.Баласагын атындагы КУУ
30. Асемханова З.Ш. старший преподаватель, Казахский Университет Международных Отношений и Мировых Языков им. Абылай хана, Алматы, Казахстан
31. Асипова Н.А., д.п.н., профессор, КНУ им. Ж.Баласагына.
32. Атабаев С.К. Ош технологиялык университети
33. Ахметова А.К., к.п.н., и.о. профессора КазНПУ им. Абая.
34. Бабаева А.Д., п.и.к., доцент, Ош мамлекеттик юридикалык институт, babaeva.kkk@mail.ru.
35. Бабаев Д. Б. п.и.д., профессор, Эл аралык Кувейт университетинин окуу иштери боюнча биринчи проректору, babaevdolon@mail.ru
36. Байназарова Т.Б. к.п.н., и.о. ассоциированного профессора, Казахский национальный женский педагогический университет.
37. Балтабаев О.С., ст. преп., Кыргызская государственная академия физической культуры и спорта.
38. Байболотова Б.Б. ст. преп.КГТУ им. И.Раззакова.
39. Бекалай Н.К., к.п.н., ст. преп., Казахский национальный университет им. Аль-Фараби.
40. Беккожанова Г.К., к. филол.н., и.о. доцента КазНУ им. Аль-Фараби.
41. Бердибекова С.К. ОшТУнун доценти.
42. Божонов З. С., п.и.к., доцент, Ош мамлекеттик университетинин окуу иштери боюнча биринчи проректору, bojbei@mail.ru
43. Болджурова И.С. д.п.н., кандидат исторических наук, профессор Кыргызского-Российского Славянского университета. Советник ректора.
44. Боранбекова А.М., докторант, Абай атындагы Казак Ұлттық педагогикалық университети Алматы қ., Қазақстан
45. Гиляузнова Н.М. преп. Ысык-Кульский госдарственный университет им. К. Тыныстанова.
46. Гудимова А.Н., к.п.н., профессор, КНУ им. Ж. Баласагына.
47. Джунушалиева Б.А. старший преп., Кыргызский национальный университет им. Ж. Баласагына.
48. Добаев К.Д., д.п.н., профессор, директор центра Кыргызская академия образования.
49. Доронбаева Н.О. преподаватель Кыргызской государственной академии физической культуры и спорта.
50. Дыканалиев К.М., доцент, И.Раззаков ат. Кыргыз мамлекеттик техникалык университети.
51. Дөөлөталиева А.С., кандидат педагогических наук, доцент КНУ им.Ж.Баласагына.